

Briefing

Augusti 2009 Nr. 73

Briefing

Briefingmaterial

skickas till Marita Tåppinen
Fornbacken 41, 2tr, 152 56 Södertälje
E-post: tappinen@telia.com
eller ordforande@sgsresa.nu

Adressändringar:

Skickas till Elly Mattsson
Kålarvsgatan 16, 784 72 Borlänge
E-post: elly.mattsson@telia.com

Resmästaren:

Vår Resmästare är Lotta Borgiel
Marsjö Hvilan, 643 94 Vingåker

Sista materialdag för nästa nr. är 9 november 2009.

Annonser svartvitt:

En helsida kostar 500 kr och en halvsida 250 kr.

Annonser färg:

En helsida kostar 1000 kr och en halvsida 500 kr.

Redaktionen förbehåller sig rätten att bedöma och eventuellt förkorta insända bidrag och tar inte ansvar för ej beställt material.

SGS adress:

c/o Anders Gezelius
Skatkullevägen 22, 430 82 Donsö

Internetadress:

www.sgsresa.nu
E-post: ordforande@sgsresa.nu

Medlemsavgift per kalenderår:

Ordinarie medlem 200 kr. Familjemedlem 75 kr.
Postgiro: 429 14 52-3

STYRELSEN

Ordförande:

Anders Gezelius
031-97 21 02
anders.gezelius@axiell.se

Vice ordförande:

Kristina Bergman
031-82 90 80
kristina_bergman@telia.com

Sekreterare:

Magnus Andersson
042- 14 67 51
magnusanderssonexpeditions@yahoo.se

Vice sekreterare:

Kerstin Strandskog
08-19 72 83
kerstin.strandskog@comhem.se

Kassör:

Ebba Thorén
035-505 70
ebbathoren@telia.com

Vice kassör:

Kent Knutson
0520-47 96 58
kent@knutson.nu

Klubbmästare:

Gunnar Andersson
0477-205 67
gatron@telia.com

Briefingansvarig:

Marita Tåppinen
08-550 156 14
tappinen@telia.com

Resmästare:

Lotta Borgiel
0151-209 00

Ledamöter:

Bengt Cederfeldt
08-96 14 95
Elly Mattsson
0243-22 85 88
elly.mattsson@telia.com

Innehåll

- 4 Ordförande har ordet
- 6 SGS profil
- 8 Vykortshälsningar
- 10 Besök på slavkusten
- 15 Venezuela
- 18 Några av Mikronesiens spännande öar
- 21 Rapport från besök i Gammalsvenskbyn
- 24 Adolf Hitlers varglya i östra Polen – en makaber turistattraktion
- 26 Varför får jag inte vara med
- 27 Resemästarens sidor
- 31 Nyfiken på världen; bokrecension

Förstasidesbilden

På väg hem från marknaden. Se fler bilder och läs om Benin och Togo artikeln på sidan 10.

Foto: Birgitta Klevfeldt

Baksidesbilden

Ordningsföreskrifter för velocipedåkning i Gefle.

Inskickat av Stig Sandin

Ordföranden har ordet ...

Anders
Gezelius

Välkomna till Göteborg!

Just nu har juli gått över i augusti och vi har fått en fin helg ute på vår ö efter en period med trist väder. Våldigt kraftig blåst, mycket regn och som alltid i sådana lägen, längtan bort. Lite har det hjälpt att tänka framåt mot höstens SGS-träff som med all säkerhet kommer att bjuda på många fina programpunkter och inte minst, möjlighet att träffa alla vänner och resekamrater och utbyta tankar och kanske några drömmar om framtida resor.

Höstens möte går av stapeln i Göteborg som också framgår av den bifogade inbjudan. Där finns också program för träffen och förhoppningsvis finns det mycket som lockar. Vad man tycker utgör höjdpunkterna i programmen på våra träffar varierar från person till person, vilket framgick med stor tydlighet av den lekfulla omröstningen som vi hade på ett tidigare möte och vad som blir mest minnesrikt här i Göteborg vet vi först i efterhand. Att en av huvudpunkterna är ett besök på Världskulturmuseet är det dock ingen tvekan om. Det är ett fantastiskt museum som tål hur många besök som helst och just när vi gör vårt besök finns flera olika specialutställningar och vi kommer att ha ett särskilt fokus på den unika utställningen på temat Vodoo där vi också kommer att få särskild guidning.

Missa inte det, och inte heller de andra utställningarna som pågår.

Förhoppningsvis finns det också tid för den som vill att besöka museets närmaste granne – Universeum där det bland mycket annat går att på relativt kort tid göra en vandring från arktiska förhållanden till tropikerna. Det kan bli mycket att hinna med på den tid som står tillbuds i programmet, men varför inte försöka få till en extra dag i anslutning till mötet? Göteborg har väldigt mycket att bjuda på!

Mötet kommer också att ha många andra inslag och de som inte varit med på vårträffen och/eller några av de senaste SGS-resorna kommer att ges möjlighet att få ta del av erfarenheterna från dessa. Jag tycker själv att antalet önskade resmål här i världen är mycket, mycket större än vad jag kommer att kunna hinna med innan det är dags att sluta med resandet, men för en och annan kanske det börjar tryta på den fronten. I så fall lovar jag att träffen kommer att bjuda på ett resmål som man verkligen kan drömma om! Vi kommer att få besök av astronomen Marie Rådbo, som de allra flesta känner till från hennes uppskattade medverkan i olika tv- och radioprogram, och på sitt eget personliga sätt ger hon oss vidare vyer än vi nog har till vardags.

Om resor och RESOR

På höstmötet i Söderköping var ett av de många inslagen Axel Odelberg som berättade om Sven Hedin med utgångspunkt från sin stora bok om honom. Jag köpte den, men av olika anledningar var det först under våren som jag läste den. Jag tyckte mycket om boken och uppskattade också hans sätt att skriva. En av de personer som förekommer i boken och som Axel också nämnde under sitt föredrag, var August Fredrik Larsson, Hertig Larsson kallad. Axel Odelberg hade tidigare gett ut en bok om denne märklige man och jag skaffade och läste den. Hertig Larssons liv och öde ger verkligen anledning att fundera över hur resor kan vara. Vi tycker kanske ibland att vi ger oss ut på riktiga äventyr, men om man jämför med de resor som en sådan som Hertig Larsson gjorde blir våra små utflykter rätt bleka. Då, långt före flyg och andra bekvämligheter var resorna verkligen otroliga projekt och drivkraften bakom nästan obegriplig. Det var ju långt ifrån självklart att en resenär, som likt Hertig Larsson, gav sig iväg till fullständigt okända delar av vår värld skulle komma helskinnad tillbaka. Leta reda på boken föresten och läs den! Bara det är en spännande resa.

Av olika anledningar har jag också kommit att intressera mig för en person som nog är helt okänd för många och som också var det för mig innan jag upptäckte Per Westerlund. Han var en söderkis som blev frälst på Öland där han var som tonåring. 1917 bestämde han sig för att bli lekmanpredikant och gav sig av till Jämtland där han verkade utan lön

bland de fattiga i två år. Flyttade till Arvidsjaur och fortsatte som predikant. Han klädde sig som en same och levde också som en same. 1927 gifte han sig med lärarinnan Doris Höglund i Missenstråk. 1930 blev han anställd av KFUM och verkade där som sekreterare i fem år. 1936 blev han den förste svensk som körde bil till Indien (fick KAK-medalj och andra utmärkelser).

Här började han skriva. Försökte med stor frimodighet att bestiga Kanchenjunga, världens tredje högsta berg. Han misslyckades naturligtvis, men boken om bedriften är fortfarande läsvärd. Så kom den ena boken efter den andra. Ungdomsböcker, vuxenböcker, faktaböcker. Under beredskapen låg han inkallad i Norrland. Där gav han sig ofta ut ensam i naturen och var borta flera dagar. Han reste sedan omkring i svenskt-rakter i USA och vistades där bland indianer och skrev böcker om det. Han reste också till Sydamerika och Västindien och skrev med det som bakgrund. Vid 67 års ålder blev han prästvigd och tillbringade de fem sista åren av sitt liv som pastorsadjunkt. Sist i Axberg-Hovsta i Örebro län. Så vitt jag kan förstå är han totalt bortglömd som författare men om man läser någon av hans böcker med självbiografiskt innehåll så möter man också här en person som med obegripligt stor oförvägenhet ger sig ut i det mer eller mindre okända.

Så, var ligger våra dagars gränser? Kan-ske kan Marie Rådbo på höstmötet ge oss nya mål att sikta mot för de av oss som längtar ut i det okända!

SGS profilen

Doris Holm, Märsta

Jag är mormor till två barnbarn, som jag har förmånen att få vara med både hemma och i skolan. Innan jag blev mormor på heltid jobbade jag bl.a. 28,5 år på Sigtunahöjden, kursgården, alla minns från SGS-höstmöte 2006.

1 När och hur blev du medlem i SGS?

Jag hade läst i Äventyrsresors katalog om föreningen och tänkt att den vore kanske någonting för mig. Mer blev det inte av då. Men i augusti 1993 gjorde jag en resa till Zanskar och Ladakh med Himalayaresor och Ashok Nath. Någon av reskamraterna frågade mig när jag gick med i SGS??? Jag hade ingen aning om att det var en SGS-resa jag var på. Min dotter Lena hade varit i Stockholm och lyssnat på ett reseföredrag och sett information om Ashoks resa. Hon visste att jag gärna ville till Himalaya och tog med ett papper hem. Lena och jag hade varit på en resa till Sri Lanka tidigare under året, så jag skulle inte resa mer det året. Men ni vet hur det är... sedan jag pratat med Ashok var det kört.

Resan blev väldigt lyckad, fick dela tält med Ing-Marie Henningsson. I tältet bredvid låg Lilly Gustavsson och Monika Apell och lyssnade på våra skratt. Vilken tur att den resan inte blev full av SGS-are, nu fick ju även jag chansen. Självklart är jag med i föreningen sen dess.

2 Har du deltagit i något av föreningens höst- eller vårmöten?

Den frågan är lätt att besvara. Jag har varit med på samtliga träffar, sen våren 1994, då vi var i Ottenby på Öland.

3 Din bästa resa hittills? (Behöver inte vara en SGS resa.)

Jag brukar säga att alla resor varit bra, men olika. Trädhusfolket på Nya Guinea, har nog en speciell plats i mitt hjärta.

4 Din drömresa om du varken behöver ta hänsyn till tid, pengar, hälsa eller tillståndet i världen?

En svår fråga, det finns så mycket som

jag inte sett ännu. Jag tror ändå att jag skulle åka till den Geografiska Nordpolen, och hoppas på mycket is och många isbjörnar. En underbar natur!!

5 Vad har du alltid med dig när du reser?

Förutom passet, när jag åker utomlands, har jag ofta haft med mig en ljusblå keps. Den inköptes på Tempo 1987, då vi var tre tjejer -16, 49 och 69 år, som åkte till Turkiet mitt i sommaren, jättevarmt. Vi hade likadana kepsar som skyddade oss lite från solen. Den har fått följa med på många resor sen dess. Jag har inuti mössan skrivit in resmål och årtal

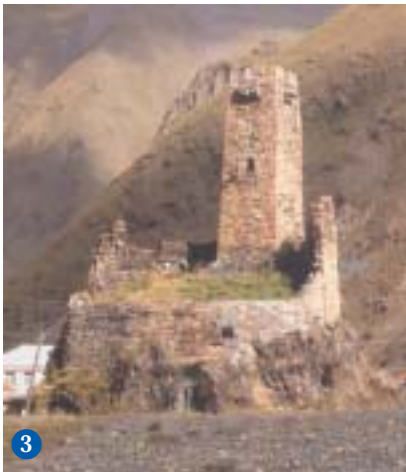
6 Vad vill du helst läsa om i Briefing?

Jag tycker att tidningen är bra och ser fram emot när den ska komma i brevlådan. Naturligtvis vill jag läsa om andras resor och upplevelser. Möten mellan människor och djur. Helst inte alltför många sidor per artikel. Varför inte något om sånt som händer på "hemmaplan". Med ett öppet sinne kan mycket hittas "bakom knuten" .

Ny medlem i SGS

Vi är glada att kunna hälsa följande välkommen i föreningen:

Ingrid Säwe
Färjemansgatan 23
25440 Helsingborg

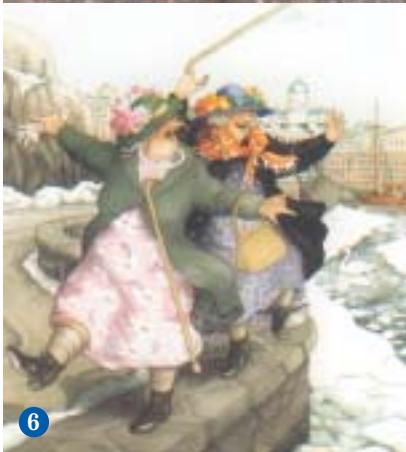
3

1

2

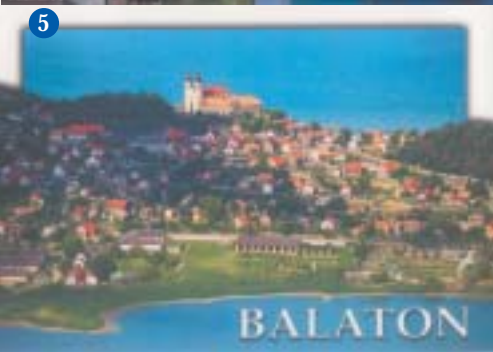
6

4

7

5

1. Käre SGS'ere

En hilsen fra de smukke "Isles of Scilly" hvor vi har oplevet meget, men ikke haft brug for badetojet.

Isabel, Ingrid, Göthe, Birgitte, Birgitta A, Birgitta S, Eva S, Ulla J, Margareta och Anne

2. Ilulissat, 2 juni

Hej! Vi har en fantastisk fin resa på Grönland. Gunnie Aalmo och Kerstin Rydén

3. Tbilisi, 24 juni

Nu reser vi i Kaukasus. I Armenien, det första kristna landet, besökte vi många vackra kyrkor och kloster. Även här i Georgien har vi besökt många historiska platser. Har även sett vacker natur. Idag åker vi upp i Kaukasusbergen och hoppas på lite svalare temperatur.

Hälsningar Kristina och Eric

4. Gammalsvenskbyn, 13 juli

Hej alla SGS:are. Vi har kommit till Gammalsvenskbyn i Ukraina och bott hos en fantastisk familj i 3 dagar. Vi lyssnar på de gamla svenskarna som berättar sin historia. Vilka öden! Detta är en otrolig upplevelse som verkligen rekommenderas.

Många hälsningar Ing-Marie o. Kristina

5. Siófok, 17 juli

Hej! Denna gång köpte jag en enkel flygbiljett till Treviso nära Venedig. Landvägen tillbaka har fört mig till Trieste, Rijeka, Zagreb och nu till Balatons strand. Mycket varmt de senaste dagarna. I morgon mot Budapest. En vecka senare färja från Gdansk mot Nynäshamn.

Greetings Bengt Cederfelt

6. Hälsningar från Helsingfors.

Vi "gjorde stan", inklusive Sveaborg under ett par dagar i juli. Irene och Marita

7. Island

Hälsningar från en "ensam" SGS-are. Island är kargt men ändå otroligt vackert. Inget väder för en charterturist men väl för en SGS-are.

Stefan Karlsson

Besök på slavkusten (februari 2009)

Text: Monica Sternmar; bild: Birgitta Klevfeldt

Det började inte så bra. En vecka före avresa halkade en av fyra deltagare på hallmattan och fick en fraktur på både höft och axel. Att delta i resan till Benin och Togo var helt uteslutet. Tyvärr var hon den enda av oss som talade flytande franska. En ovärderlig kunskap i en gammal fransk koloni som talar en mängd olika stamspråk men har franska som sitt gemensamma språk. Initiativtagaren till resan övertalade sin äldsta dotter att följa med istället, vilket inte var särskilt svårt men innebar en massa praktiska problem som måste lösas på en vecka.

Den fortsatte inte heller så bra för vid ankomsten till Cotonou i Benin saknades Ninets och Ninas väskor. De var kvar i Paris. Turen till marknaden nästa dag blev därför inte bara ett nöje utan en nödvändighet. I värmen, larmet och trängseln inhandlades trosor och ett ombyte blusar och klänningar. Speciellt måttningen av trosstorleken utanpå långbyxorna väckte allmänt intresse och glädje. Vi hann också titta på häxmarknaden, som var stor och innehållsrik, då Benin är woodoons födelseplats.

Vi fortsatte sedan västerut mot Ouida där vi skulle bo i bungalows på ett mycket fint hotell vid havet. Stränderna här på slavkusten är visserligen vackra med vit

sand och palmer, men de sluttar brant ner i havet där det ofta finns starka undervattensströmmar som gör det farligt att bada. De flesta finare hotell har dock pool. Helt i onödan för vår del för vi fick aldrig tid att utnyttja dem. Dagen ägnades åt slaveriets historia då Ouida var huvudhamn för utskeppning av slavar från slavkusten. Man räknar med att 3 miljoner män, kvinnor och barn skeppades ut enbart från Ouida. Uppskattningsvis påbörjade 12 miljoner människor resan över Atlanten. Man räknar med att mer än dubbelt så många tillfångatogs och rövades bort från sina hem. Alla klarade inte strapatserna och umbärandena som den långa marschen från tex södra Sudan och Etiopien innebar eller så valde man helt enkelt att själv avsluta lidandet i förtid. Väl framme i Ouida leddes de runt "Tree of Forgetfulness" ett antal varv för att minnet av familjen och kulturen skulle försvinna. Att det inte var särskilt effektivt förstår man när man tittar på Brasilien, vars kultur är så oerhört påverkad av de afrikanska slavarerna. De förvarades sedan i ett mörkt utrymme "Zonai" (there where no light is allowed) för att förberedas för överfarten som tog allt mellan en och tre månader. De packades tätt, männen under däck och kvinnor och barn ovan däck. Ytterligare 15% fick sätta livet till under överfarten. Jag undrar vad Afrika hade varit idag om detta

en överkomlig summa för städerna översvämmas av dem.

Också en fantastisk uppvisning i Firedance under en mörk kväll utanför Sokode i Benin berodde på slaveriet. Männen här bestämde sig för att bli vän med elden för att kunna rädda sina fruar och barn när byarna brän-

inte hade hänt och man hade fått behålla sin befolkning. Visserligen togs fångar i krigen mellan de olika stammarna och rikena i området för att användas som slavar eller som människooffer redan innan européerna kom, men det var först då som handeln med slavar blev Big Business. Vi på denna resa kan dock tacka slavhandeln för ett antal intressanta besök i byar senare under resan i norra Benin och Togo. För att skydda sig och sina familjer började invånarna bygga fortliknande lerhus med helt kringmurad gård med smal ingång som gick lättare att försvara. Männen bodde där nere i runda lerhyddor och kvinnorna en trappa upp i sina respektive hyddor. Där fanns även hyddor för att lagra mat och för husdjuren. Så bor och lever många fortfarande fast nu byggs en del större fyrkantiga lerhus inom "fortet". Nytt är också motorcykeln som återfinns i många av männens hyddor. Kina massproducerar motorcyklar i glasfiber för ca 400 euro vilket verkar vara

des av slavjägarna och fortfarande upprätthåller man kunskapen och traditionen. Vi fick se män som åt glödande kol, smekte sina kroppar med brinnande grenar och vältrade sig i elden iklädda vanliga jeans och med bar överkropp. Andra vi besökte ansåg sig besläktade med pytonormar och höll sådana i tempel, som öppnades på natten så de kunde slingra ut och söka mat.

Innan vi reste norrut tog vi en båttur på lagunen Nakoue Lake till Ganvie där vi övernattade på ett mycket enkelt "Auberge" som stod på styltor i vattnet, vilket hela byn med 23.000 invånare gjorde. Det var verkligen enkelt. Badrumsfaciliteterna fick nyttjas med försiktighet och när de duschade på våningen ovanför, vilket skedde med hjälp av en hink, blev det blött nere hos oss. Att behålla några hemligheter av något slag var helt omöjligt. Allt hördes. Här livnär man sig i första hand på fiske. Lagunen är grund och utnyttjas till fisk-

uppfödning genom att man sticker ner grenar tätt, tätt i områden. Här samlas fiskyngel och vartefter barken ruttnar blir den till mat åt fiskar och räkor som växer sig stora i skydd av grenarna. Vi bevittnade också en namngivningscermoni i Celestial Church of Christ på kvällen för två åttaveckors

småttingar, djupt sovande trots all musik, sång och dans. Nästa morgon njöt vi av utsikten över kanalen från hotellets trappa. Det var en upplevelse. Barnen skulle till skolan och de vuxna endera till marknaden eller hämta färskvatten på andra sidan kanalen mitt emot hotellet. Hade man ingen kanot dög hopbundna oljefat alldeles utmärkt att färdas på, åtminstone om man var barn. Utanför Abomey där vi besökte resterna av den sista kungens palats som är ett av UNESCO:s världsarv var vi med om en mycket annorlunda maskdans. Här var det sedelärande historier som berättades till ett suggestivt trummande genom att dansas fram i dräkter med rörliga träfigurer på huvudet. Hur man ska samarbeta, hur man undviker att bli med barn (speciellt hårfrisörskor varnades) och hur man undviker AIDS var några aktuella ämnen. Allt andäktigt följt av hela byn som samlats runt de dansande. Även vi var andäktiga både av uppvisningen och värmen. Vi måste beundra

de som dansade i timmar i heltäckande dräkter i 35-40 gradig värme. Vi var helt slut av att bara sitta och titta. Huvudanledningen till resan var dock att Ninet skulle hälsa på sin fadderdotter i byn Tschogodo utanför Dassa. Lärarna hade möte just denna dag och eleverna hade fått ledigt så vi åkte till hennes hemby. Där mottogs vi ytterst väl. Bord och stolar släpades ut under ett stort träd och vi bjöds på svalt vatten. Därefter togs finkläderna på och vi tog med fadderdotter och hennes mor att äta lunch på en restaurang i närheten. Flickan är nu 17 år och en ung väluppfostrad kvinna som vill bli sjuksköterska. Tillbaka i Barnfondscentret lämnade vi över de gåvor Malo och hennes dotter samlat ihop i Sverige (t-shirts, mössor, ryggsäckar, block, pennor etc) åtföljt av en hälsning på franska från sjuksängen som vi spelade upp. Dessa gåvor mottogs med tacksamhet och registrerades mycket noggrant. Vi fick också besöka förskolan och sömmerskeutbildningen

där eleverna inte fått ledigt. De hade plockat blommor och väntat hela dagen på att få sjunga och dansa för oss och tacka Ninet för hennes bidrag till skolan. Till sist blev vi visade hur de praktiskt utbildades i att sköta om djur och grödor. De hade både kyckling- och kaninuppfödning. Den senare var bedärande med kaniner i alla åldrar, former och färger.

Under resan stannade vi åtskilliga gånger för att titta på intressanta företeelser. Hur man bygger hus, framställer kassavamjöl och öl, torkar tobak, smider och gör krukor som både används öppna och som en ”dödstrumma” om man spänner ett skinn över öppningen. (En sådan hade jag gärna tagit med mig hem men jag fick nöja mig med en ”talande trumma”.) Vi passade också på att studera de mönster som de olika stammarna ristar in i ansikte och ibland på magen så man ska se varifrån de kommer. Betamarribe-stammen är mästare och gör ristningar så tätt och fint att det liknar ett fingeravtryck. Många äldre kvinnor hade också en vit sten som utsmyckning under underläppen som byts ut mot en större vartefter. Även nerfilning av framtänderna förekommer i förskönande syfte.

Roligast bybesöket var nog ändå det hemma hos vår chaufförs familj där vi bjöds på Fu-fu lunch. Fu-fu är som potatismos men gjort på jamsrötter och äts med en tomat- och löksås som kan förstärkas med kyckling eller som vårt fall med pärlhöns. Detta dock i hård kon-

kurrens med den initieringsfest för kvinnor vi bjöds in till. Den hålls bara vartannat år och flickor kan visserligen träffa pojkar och skaffa barn innan de initierats men de kan inte gifta sig och flytta ihop. De stackars flickorna hade dansat sedan morgonen när vi kom sen eftermiddag och ljöt nytt liv i festen genom att delta i dansen så gott vi kunde. Birgitta fick t.o.m. bli huvudperson under en kort stund då hjälmen av kaurisnäckor, två horn och två blonda hårtofsar sattes på hennes huvud. Hon såg ut som en vikingakvinna om man bortsåg från snäckorna. Vi vet inte om det krävs mer än att dansa med hjälmen på men vi räknar nu Birgitta som initierad och ser fram emot att hon nu äntligen kan gifta sig.

Vi var också på safari i Pendjari. Det var inte som en vanlig safari med mängder av gnuer, giraffer och zebror men vi fick se en hel del djur. Elefanter, bufflar, vartsvin, krokodiler, lejon, apor och olika hjortar samt mängder av fåglar. Här uppmättes resans varmaste dag till 41 grader. Det svalkade lite att sitta på bilens tak under färd men det fick man betala för med en tredubbel hårtvätt för att få bort all röd jord/sand. Sanden kommer från öknarna i norr och gör att det blir disigt och man kan inte riktigt njuta av de fantastiska vyerna i framför allt norra delen av Benin och Togo som har ett mycket bergrikt landskap. Har man tur rensar dock ett regn luften tillfälligt. Woodoon spelar som sagt en stor roll i området och alla ställen som hade något att erbjuda var utmärkta med en vit

flagga. Vi besökte både en woodoo ceremoni där man dansade sig själv in i trans till hetsande trummor och sång och en offerplats där träkilar slogs in i fetischen, palmolja och coca cola offerades medan man frammumlade sina önskningar och vad man var villig att offra om de slog in. Offret måste sedan göras på plats inom två år, annars vet man aldrig vad som kan hända. De unga män som hjälpte besökarna på platsen hade hittat det verkliga smörjobbet. Inte nog med att de fick betalt för pinrar (förlåt fetischer) och palmolja. Slog önskningarna in fick de gratis mat när de tog hand om de kycklingar och getter som offerades. Vi fick också höra en erkänt duktig healer berätta om hur han arbetade (tyvärr hade vi inte tid för en konsultation) samt besöka en marknad där vi kunde köpa oss lycka i form av personliga fetischer eller för hemmet, för kärleken, för resan eller vad man nu behövde. Tyvärr visade sig "telefonerna = resefetischerna" inte särskilt effektiva för på hemresan förlorade Ninet och Nina åter sina resväskor.

Sammanfattningsvis har detta varit en suverän resa. Det var länge sedan vi bortskämda resenärer var med om så mycket på så kort tid. Som anstår gamla franska kolonier har maten varit utmärkt (utom den typiska franska frukosten som krävde förstärking med ost och omelett) med massor av härlig solmogen frukt. Människorna har varit vänliga, tillmötesgående och oerhört vackra i sina traditionella kläder och har villigt delat sitt

vardagsliv med oss. Visserligen har motorcyklar och mobiltelefoner gjort sitt intåg (internet finns också men ej så synligt) men än finns tid att uppleva den ursprungliga kulturen i både Benin, Togo och enligt utsago Ghana som också ska vara fantastiskt att resa runt i. Så även om denna berättelse blev lång så återstår mycket att själva upptäcka för den som gör ett besök i något av länderna. Har man möjlighet att bidra kan vi också rekommendera danska Barnfonden (med kontor i Malmö) som mottagare av hjälp pengar. De gjorde ett mycket gott intryck och det var härligt att se mätta, glada barn som fått en extra chans här i världen.

Nedtecknat av Monica Sternmar på uppdrag av Ninet Dessner, Birgitta Klevfeldt och Nina Pennanen

Venezuela

Text och bild: Margot Lindeson

Det är söndag morgon och jag sitter vid köksbordet och läser tyska och svenska resebroschyrer över Venezuela. "Här finns det mer än 500 fåglar och har vi tur, kan vi få se en kondor, (har jag sett i Argentina), växtligheten är också överväldigande och det finns många ovanliga däggdjur". Djur har jag sett – och filmat - i timmar på safari i Namibia. På min resa till Sydkorea och Japan kom våren "för tidigt" och därför fastnade massor med blommor och blad bl.a. körsbärsträden på videon. Tillbaka till Venezuela. Klockan är 05.30 och jag träffar mina två vänner på Arlanda. Berättar om mina planer att i stället för djur och växter försöka träffa "infödingar". Och så blir det.

Väl framme i CARACAS tar vi in på ett centralt beläget och prisvärt hotell med TV, telefon och varmvatten i duschen, - samt det viktigaste - i korridoren fanns det behållare med dricksvatten, något som fanns på samtliga hotell/posador. På ett av dem fanns det också kaffe, 24 tim. och det

smakade gott. Frukost ordnade vi f.ö. själva, middag åt vi på lokala restauranger, både gott och billigt.

Efter en natt i Caracas tar vi en expressbuss? (skulle ta 12 tim men tog 16,5 tim.) till MERIDA, en mysig studentstad. Vi promenerar i stan och åker med världens längsta och högsta linbana, TELEFÉRICO. Den 4:e stationen ligger på 4,765:s m. höjd och där blir det snöbollskrig. Nere i stan är det 25 grader varmt. Hade läst om en liten andinsk by, JAJI, som bevarat sin gamla koloniala stil, men då väggarna var övertäckta med souvenirer, fann vi den inte speciellt intressant.

Sängarna.

Salto del Angel, världens högsta vattenfall, men mäktigare i verkligheten.

Trötta på långa bussfärder bestämmer vi oss för att flyga till CIUDAD BOLIVAR med kort uppehåll på Caracas flygplats. Och somliga har tur..... Hade tänkt tillbringa följande dag med att få tag på en lokalagent – det finns många att välja på – för en tur till SALTO ANGEL, världens högsta vattenfall. MEN på flygplatsen sitter bredvid mig, Oscar, en herre från stan, som skulle till Ciudad Bolivar för att där träffa sonen för vidarefärd till CANAIMA och, just det, VATTENFALLEN. "Vill ni hänga med?" Naturligtvis tackar vi JA. Vi tar ett plan för 5 pax till Canaima och sedan vidare med båt till ett Campamento, som består av ett jätte-

stort tak med hängmattor. Från min egen hängmatta hade jag en strålande vy över de mäktiga vattenfallen, som var extra stora, eftersom vi befann oss i regnperioden. Det var som en dröm att VAKNA med fallen i ögat!

På tal om regn, så regnade det eller rättare, störtade det ned vatten från himlen vid tre tillfällen under resan, - på nätterna - med ljuvlig sol under dagen.

Vi bokstavligt talat klättrade uppför och över stock och sten till en utsiktsplattform över SALTO ANGEL – den bilden glömmar jag aldrig. Och att vandra UNDER ett av de många vattenfallen var en både våt och speciell upplevelse.

Efter dagarna vid och runt vattenfallen och byn Canaima tar vi oss med flyg tillbaka till Ciudad Bolivar. Här övernattar vi på en trevlig posada. Vi ser bl.a. stadens historiska kvarter med fem statyer, som representerar de fem länder, vilka befriades av Simon Bolivar, innan vår resa går vidare med buss och puesto (taxi mellan två orter) till en liten stad, där jag lyckas få tag på en agent, som anordnar utflykter på och vid ORINOCO-floden med besök hos indianer – och detta blev resans höjdpunkt. Vi bor i små hus på pålar, far med båt till flodens utflöde i Atlanten och paddlar bland

mangroveträsk. Sagoglikt vackert! Mycket intressanta var också besöken i indianbyarna utmed floden, med vänliga, men otroligt fattiga människor, som f.ö. varken sålde souvenirer eller tiggde, vilket tyder på att hit kommer sällan turister.

Köket där all mat lagas.

Vi far till den i många broschyrer omtalade grottan GUACHARO, men det var inget att se eftersom man inget såg. En guide går först med en dinglande lampa, efter honom/henne kommer 20 förväntansfulla turister och efter 1,200 m vänder man. I den beckmörka grottan hör man ljud från de blinda fåglarna, Guacharos, som f.ö. lär flyga till Brasilien för att hämta mat, då de inte gillar maten i Venezuela. Nåja, guiden lyser på en död fågel.

Resan avslutas i Caracas. Vi besöker alla sevärdheter, som huset där Bolivar föddes och Panteón National, där han ligger begravnen, men intressantast var ett politiskt möte för president Chávez. Hans nya författning, delades ut och jag har både den gamla och den nya versionen framför mig. Han ville ju bli president på livstid. Nu vet vi, hur det gick. Han lyckades ju inte ”förflytta tiden” en 1/2 timme enl. vad jag läst i tidningarna.

Det här är bara en bråkdel av vad vi upplevde under vår spännande rundresa i Venezuela.

Men jag har ju glömt glassen i MERIDA. I glassbaren Heladeria COROMOTO, införd i Guinness, finns det mer än 930 olika sorter, jag avsmakade fyra, GB smakar bättre. Utanför stod mer än 100 pax och väntade på glass. Vi smög oss förbi, och tur var det, för just när vi kommit tillbaka till hotellet började det att åska och ösregna. Strömmen försvann i hela staden och jag undrar vad, som hände med kön.....

Några av Mikronesiens spännande öar

Text och bild: Margot Lindeson

För länge sedan såg jag på TV ett reseprogram från YAP. Man gick utmed en rad stora stenar, som kallades steningar. På Myntkabinettet i Stockholm finns två av dessa stenar, som vi köpt någon gång på 1960-talet, mer vet man inte. I fjor satt jag och ”lekte” på datorn och hittade en artikel om Yap, skriven av en amerikan, som bott på ön i 8 månader – och då bestämde jag mig – dit MÅSTE jag.

Vi reste via Manilla, där jag varit tidigare, men gärna ville återse. Vi promenerade i den kinesiska kyrkogården, som varit bostäder, samt besökte den portugisiska delen med jättebröllop i en av kyrkorna, åt kinamat till lunch och slutligen var det stor fest på värdshuset, där vi bott – och vi missade nästan avresan. Men roligt hade vi.

Flygen går oftast på nätterna – man sparar övernattningar och vinner tid för att se sig omkring. Tidigt på morgonen var vi framme i GUAM, som ni alla vet, är en berömd amerikansk militärbas. Om det är därför det finns massor med shopping, shopping och åter shopping, vet jag inte, men vi frågade oss: ”Var är alla kunderna?” Men det finns mycket annat att se bl.a. många minnen från japanernas ockupation.

Efter ett par dagar är det tid att flyga vidare till min speciella ö YAP.

I Guam bodde vi med utsikt över filipinska havet och trodde inte, det kunde

bli bättre, men det blev det. Vår drömlika bungalow på Yap med 2 ”ben” i vattnet och trappa direkt ned i vattnet – med soluppgång – och något gott att dricka på balkongen, var sagolik. Dessutom fanns det en stening framför dörren.....

Man berättade, att det finns nästan 2,000 steningar, som kommit hit som betalningsmedel från Palau. Där det endast finns EN sten kvar. På Myntkabinettet i Stockholm står att det är ”storleken”, som bestämmer pengens värde – men det är fel, fel. Värdet bestämdes av hur mycket arbete, man lagt ned för att frakta den till Yap.

Vi fick också tillfälle att besöka en ö, dit man måste begära specialtillstånd för att komma. Byhövdingarna har beslutat, att man inte vill ha dit turister – men där finns världens största peng, 3 m i diameter och den ville vi ju se. Vår värd, som själv var ”adlig” berättade att det på Yap fortfarande råder stor klasskillnad, de högst stående på ranglistan vägrar t.ex. att äta med folk utanför sin egen grupp.

Sista natten bor vi i huvudstaden, Colonia, och tog då ett morgonbad när solen gick upp över Stilla havet, innan färden gick vidare till PALAU, ett självständigt rike med ca 34000 invånare. Vår lokalguide berättade stolt att man deltagit i olympiaden i Peking och där också vunnit en medalj i brottning.

Ett av hotellen på Yap.

På alla öar vi besökte finns det lämningar från 1000-åriga kulturer. Dessutom var ju nästan hela Mikronesien ockuperat av japaner, något guiderna inte ens får nämna för de många japanska turister, som kommer hit. Men vi fick se både kanoner, flygplan, sjukhus och fabriker från den japanska tiden.

De mycket fina vägarna på ön är betalda som skadestånd av Japan och USA. Vidare har man byggt nya riksdagsbyggnader i en liten by norröver, där det inte bor mer än ett 100-tal jordbrukare. Palau är medlem i FN och Taiwan VILL bli medlem och betalade därför hela kaset – mutor?! Innan vi lämnade ön, prövade vi på lite snorkling och sen blev det nattflyg igen till en ö, som blev en

oväntad höjdpunkt. Vi ville pröva på home stay och kom till en familj, som inte talade ett ord engelska. Men vi sov bra i en stor säng, medan hela familjen, 8 personer, låg på golvet i vardagsrummet.

Vi ville emellertid gärna kunna tala med vårt värdfolk och hänvisades då till en jättevåning, där det bodde ett prinspar med många familjemedlemmar. På kvällen firade man prinsessans födelsedag med stort smörgåsbord. Det fanns både soffor och stolar men alla satt på golvet – och så var det tid att ”gå till sängs”. Det enda rummet med luftkonditionering var prinsparets och där hade en av ”pigorna” lagt en jättstor madrass med kuddar och fina lakan på GOLVET, där

sov vi i 2 nätter. Frukost och middag intog vi på olika restauranger.

Vi fick också tillfälle att besöka lämningar från en urgammal kultur samt delta i en begravning, där kvinnorna stortjöt – på beställning? Innan resan gick vidare fick jag behandling av en medicinman. Liggande på en brits gick tankarna till ett tolkuppdrag i hovrätten. Det gällde en kille, som hade besökt en witch-doctor, som gjort honom osynlig. Han kunde därför inte förstå, varför han fastnade i tullen på Arlanda flygplats. Själv tänkte jag: ”Vad kommer att hända med mig vid hemkomsten?” Kulturen och den sagolika naturen, vi mötte på ön samt alla intressanta människor, glömmer jag aldrig.

Vi besökte ytterligare ett par öar med hänförande natur, innan hemfärden gick

via HONGKONG med bl.a. vackert laserljusspel utmed skysraporna.

Sista natten tillbringade vi i MACAU. Burj al Arab, Dubais 7-stjärninga hotell med gyllene entré och en i havet ned-sänkt restaurang med simmande fiskar utmed glasväggarna, som jag fick tillfälle att se i samband med SGS-resan till Qatar, Emiratn och Oman i oktober i fjor, var tidigare det vackraste hotellet jag någonsin sett MEN The Venetian Macau Resort tar priset. Vi trodde, vi var i Venedig med gondoler och sång under ett tak, som såg ut som en äkta blå himmel. Vi fick också se ett par utsökta rum och tittade på spelhallarna – vi bara tittade.

”Paradisets 4 hörn”, som man kallar sig, kommer för alltid att finnas kvar i mina tankar.

Svar på bildfrågan i Briefing nr 72 är Liv Henriksen

Rapport från ett besök i Gammalsvenskbyn

Text och bild: Kristina Bergman

Det finns en "svensk" by som inte är lik någon annan by. Den ligger vid floden Dnjepr på den ukrainska slätten, ca 150 km från Svarta Havet. Den heter Zmejevka eller Gammalsvenskbyn och grundades 1782 av svenskar från Dagö. Idag finns fortfarande svenskättlingar kvar och dessa lever med svenska traditioner och med det svenska språket. Dit hade Ing-Marie och jag förmånen att resa i sommar.

Jag anlät Tage Brodin som föreläsare i SGS för några år sedan. Jag lyssnade intresserat och bestämde mig för att åka dit. Men det var först detta år som det blev möjligt att följa med denne fantastiska entusiast som har engagerat sig så i denna by sedan många år och under många resor. Han ledde resan tillsammans med prästen Karl-Erik Tysk som också är engagerad sedan många år tillbaka.

Vi var 19 personer som fick följa med på sommarens resa. Ing-Marie och jag insåg snabbt att vi nog stod lite utanför den övriga gruppen. Vi hade inte samma anknytning som de flesta andra. De hade föräldrar, mor- eller farföräldrar eller andra anhöriga som kom från byn. Naturligtvis var det otroligt känslomässigt för dem att komma till byn för första gången. Men även vi fällde både en och annan tår när de gamla berättade om de svåra tiderna de gått igenom eller stämde upp i "Du gamla Du fria".

Idag är det inte många i byn som behärskar svenska fullt ut. Men det finns hopp. Intresset för att lära sig svenska är relativt stort. Inte bara bland svenskättlingar utan även bland ukrainare. Ca 40 personer går och lär sig svenska hos den ukrainska lärarinnan Larissa. Vid besöket i skolan hos Larissa lämnade jag över Sverigekontakts presenter; sju kg böcker. Dessa togs tacksamt emot och skall utöka det svenska biblioteket. Vi besökte bl.a. det svenska klassrummet i skolan där Sverigekontakt bekostat möbler och inredning.

Vi bodde hos Valentina, svenskättling, som pratar gammalsvenska. Vi kunde förstå varandra, även om det blev lite svårt ibland. Vi fick mat och husrum och hade mycket trevligt. Varje måltid (inklusive frukost) inleddes med ett glas

Ing-Marie och Kristina vid infarten till Gammalsvenskbyn,

Kommunismens offer.

vodka. Sista frukosten precis före avfärd serverades med champagne. Det stora problemet i byn är vatten. Det finns tillgängligt bara ca en timme på morgonen och en timme på kvällen. Våra normala hygieniska rutiner fick vi lägga ner. En snabb avtvättning eller ett dopp i Dnjepr fick duga.

Våra upplevelser och tänkvärda minnen från vårt tre dagars besök kommer alltid att bestå. Att få träffa de gamla gummorna som det fortfarande är så mycket krut i och som oavbrutet pratar om sina liv med alla svårigheter som drabbat dem; hemresan till Sverige 1929 som inte blev så lyckad, flytten tillbaka

1931, kommunismens terror då kontakten med Sverige bröts, den religiösa tron som fick skötas om i hemlighet, andra världskriget då tyskarna stormade fram och tog med svenskarna som arbetare till Tyskland och Polen och ryssarnas dom att skicka dem till Sibirien som desertörer efteråt, de fattiga tiderna då det inte fanns mat utan gräs fick duga och mycket mycket mer. Hur orkade de överleva? Vilka otroliga människooden!

Det är fortfarande stora problem i byn. Många är arbetslösa, pensionerna som betalas ut är knappa och skall räcka för många, skördarna är inte alltid så goda (t.ex. Coloradobaggen kommit har till byn), alkoholproblemen är stora, vatten och

elleveranserna är begränsade etc. Flera tycker det var bättre på den sovjetiska tiden.

Den religiösa tron har alltid varit central. Idag har den gamla svenska kyrkan ett svenskt torn och en lökkupol. Här håller den ukrainsk-ortodoxa församlingen till. Men prästen Alexander Kvitka öppnar alltid dörren för svenskättlingarna och svenska präster när detta är möjligt. Vi hade en svensk nattvardsgudstjänst som Karl-Erik höll i med Alexander till sin hjälp. Den svenska kören ställde upp vid flera tillfällen. Att få höra de gamlas sång av psalmer och andra sånger var en fin upplevelse.

Svenskättlingarna i svenska kyrkan (nu ukrainsk-ortodoxa).

Många svenskättlingar har önskat sig ett kungabesök i många år. I oktober förra året blev det äntligen verkligt. Den svenske kungen och drottningen besökte byn och det blev ett minnesvärt besök för alla inblandade. I sitt senaste nyårstal var det enbart detta utlandsbesök som kungen nämnde. Det är rörande att se de svenska flaggorna lite varstans i byn; i skolan, i hem-

men och t.o.m. på en av gravarna. Och bland familjefotografierna i hemmen kunde vi ibland hitta vår kungafamiljs porträtt. Måtte denna by få leva vidare under bättre förhållanden och med det svenska arvet bevarat.

Vill du veta mer om Gammalsvenskbyn, gå in på www.svenskbyborna.com och www.alvinaforlag.se

Adolf Hitlers varglya i östra Polen - en makaber turistattraktion.

Text och bild: Owe Nodmar

Från en skogslänta utanför Kætrzyn i nuvarande östra Polen styrde Adolf Hitler och hans generaler andra världskriget i 900 dagar innan Stalins Röda armé kom allt för nära i sin framryckning. Natten till den 25 januari 1945 sprängde tyska grenadjärer alla bunkrarna. Det som idag finns kvar är ett museum med två meter tjocka betongklumpar och rostiga armeringsjärn. Förr hette platsen Rastenburg och låg i tyska Ostpreussen. Platsen har en otrolig historia och ursprungligen bestod Varglyan av totalt 80 bunkrar med 8 meter tjocka betongtak. Hitler bodde i bunker nummer 13 under sina besök på östfronten från juni 1941 till november 1944 och Herman Göring bodde i bunker nummer 16. Idag är området ett museum.

Då som nu är staden Kætrzyn en liten lugn idyll i det vackra Masurien med sina 3000 sjöar. De tyska soldaterna som vaktade Varglyan lär ha klagat på att det enda de kunde roa sig med på fritiden var att besöka den lilla biografen eller att bada i någon av sjöarna. De aggressiva myggorna gjorde att soldater som gick vakt vid "Varglyan" bar gasmask i sommarhettan. Säkerheten runt Varglyan var stor och terrängen full med minor. Men Führern trivdes bra i områ-

det med bunkrarna som han kallade Wolfsschanze vilket översatt till svenska betyder Vargskansen.

Attentatet mot Hitler

Överste Claus von Stauffenberger hade börjat tvivla på nazismen redan i samband med den förfärliga kristallnatten den 9 november 1938. Under den natten krossades fönstren på judiska affärer, judiska hem och lägenheter förstördes, synagogor stacks i brand, flera judar blev misshandlade och ett 30-tal dödades. Natten var början på vad som skulle komma - förintelsen av ca 6 miljoner judar plus politiska motståndare, romer, slaver, homosexuella, m.fl.

När sedan överfallet på Sovjetunionen kom 1941 ansåg Stauffenberger Hitlers brutala krigsföring som rent brottslig. Katastrofen vid Stalingrad gjorde honom också mycket upprörd. Det hade länge i tysthet bland officerare funnits en opposition mot Hitler och man ansåg att han måste mördas. Den 20 juli 1944 flyger Stauffenberger till Rastenburg för ett vanligt möte med Führern. Men uppdraget är att mörda Hitler.

Med en sprängladdning nedstoppad i sin portfölj går han till mötet med Führern.

Mötet ställs in två gånger eftersom varken Hermann Göring eller Heinrich Himmler kan närvara. Vid tredje försöket ställer Stauffenberger portföljen så nära Hitler han kan men försvinner genast för att ringa ett viktigt samtal. Strax hörs kraftiga explosioner. Ett tjugotal personer skadas och fyra såras dödligt men Hitler överlever det trettioåttonde attentatförsöket med lätta blåmärken.

Stauffenberger återvänder till Berlin men bara fyra timmar senare blir han och fyra andra s a m m a n s v u r n a arkebuserade av Wehrmacht. Vid midnatt håller Hitler tal och pratar om en mycket lit-

ten klick samvetslösa officerare men Gestapo avslöjar snart att det var ett stort antal officerare som stod bakom attentatet. Führern tar en brutal hämnd och de närmaste dagarna avrättas 200 officerare på ett mycket brutalt sätt. Generalerna som deltog i attentatet hängs i pianotråd. I en terroraktion i hela Tyskland grips mer än 5000 personer av SS och flera hundra av dem avrättas, bland annat Stauffenbergers bror.

När jag besöker Varglyan i början av juni så står det på parkeringen fem tyska turistbussar med tyska pensionärer i 80-årsåldern. Man kan undra vad de har för minnen från det forna Ostpreussen? Och vad tänker polackerna som nu bor i det gamla Ostpreussen om dessa åldrande tyska turister?

Varför får inte jag vara med?

Översättning och bild: Yvonne Tegelberg och Irene Favre

Vad är det som händer på Kristi Himmelsfärdshelgen och Allhelgonahelgen?

Varje år försvinner matte och några av mina vänner vid dessa helger och jag får inte följa med!

I år fick mina kompisar Marita, Yvonne och Irene följa med matte och mig på *min* släkträff i Godegård 2 maj.

Det är häftigt när jag och mina 15 (yngre) släktingar har partaj i Östgötaskogarna. Först måste vi gå flera kilometer och kompisarna stannar och läser och kryssar på små lappar. Till slut når vi höjdpunkten som är när vi kommer ner till sjön och grillen och människorna plockar fram sina matsäckar. Några av mina yngre släktingar måste

prompt ut och simma, men då blir man så våt om magen, tycker jag. För mig är maten viktigast. Jag hade tur och fick lite både här och där.

Efter mat och bad ska vi tävla i agility. Jag tycker det är kul och gör det ganska bra om jag får säga det själv. En av mina kompisar hade skrivit rätt krumelurer på lapparna så jag blev tvåa. Matte och jag fick ett fint pris.

Det var en jätterolig dag för alla. Kompisarna sov i bilen hem.

Så nu hoppas jag att jag ska få följa med på deras äventyr nästa gång.

Hälsningar

Berra

Resemästarens sidor

Nu finns det chans att komma med på resan till Taiwan den 9 oktober. Pga. avhopp finns det 4 platser kvar. Även Burma finns det en plats kvar på för en kvinna. Pitcairn spar vi tills vår krona och ekonomi har stärkts. Mer info om Färöarna får ni på höstmötet då Anders Källgård kommer och håller föredrag. Anmäl intresse till Grönlandsresor, så är du säker på att få uppdaterad info om resan till Färöarna så snart det finns.

Läs mer om SGS-resorna på vår hemsida, www.sgsresa.nu! Du kan också ringa respektive arrangör för att få program eller anmäla dig.

Lotta Borgiel, Resemästare

Färöarna.

Kalendarium

Det andra Kina

2–19/10 och
9–26/10 2009
4 platser kvar den 9 okt!

Klassiska Burma

22/1–6/2 2010
1 damplats kvar!

Färöarna med Anders Källgård

Prel. 1-7 juni 2010

DET ANDRA KINA – TAIWAN, HONGKONG & MACAO

Följ med Jörgen Fredriksson, sinolog och delägare i Världens Resor, på en resa till Taiwan som avslutas med några dagar i Hongkong och Macao. Taiwan är en av Asiens mest underskattade turistdestinationer. Här finns berg som mäter 4 000 meter, underbara teodlingar, tropiska öar, korallrev, fina vandringsleder och bra stränder. Lägg därtill världens högsta byggnad, ett riktigt rikt kulturliv och häftiga kvällsmarknader så har vi ett land som erbjuder det mesta. Från

svenskt håll har det aldrig arrangerats en resa till Taiwan tidigare, så det blir en riktig pionjärresa där vi rör oss med de supersnabba Shinkansentågen, på den smalspåriga järnvägen upp i Alibergen, med hyrda bussar och båtar till de tropiska öarna Gröna ön och Orkidéön. Vi möter många av Taiwans olika folkslag under resans gång.

Resan avslutas med några dagar i Hongkong och Macao. I Hongkong åker vi upp till Victoria Peak och bländas av neon och 8 000 skyskrapor som trängs om utrymmet nedanför. I Macao går vi på promenad genom de nyrustade gamla stadsdelarna och njuter ett glas *vinho verde* på en bar vid havskajen.

Preliminärt pris: 28 800 kronor

Preliminärt datum: 2–19 oktober och 9–26 oktober 2009

Antal deltagare: 10 – 16 personer

Färdledare: Jörgen Fredriksson på första avgången

Arrangör: Världens Resor, tel 08-669 55 25,

e-post jorgen@varldensresor.se

4 platser kvar
den 9 okt!

KLASSISKA BURMA

Följ med Världens Resor och Jörgen Fredriksson på en mycket spännande resa till Burma. Gamla kungadömen i ruiner blandas med omtumlande och livliga

städer. Vi möter en spännande historia, såväl i dåtid som i nutid.

Under fyra dagar färdas vi på Irrawadyfloden och bor ombord på nyrenoverade RK Pandaw. Vi chartrar denna båt som ursprungligen är från 1947 och nästan komplett i teak. Vi

bor i trevliga hytter med dusch och toalett. Från båten gör vi strandhugg i gamla huvudstäder och krukmakarbyar. Ombord på däck får vi föreställningar med lokal marionetteater och en dans- och teater föreställning av landets bästa utövare.

Vår resa börjar i den starkt kolonialt präglade staden Rangoon där vi bor på gamla anrika Strand Hotel. Under resans gång kommer du också till Inlesjön i Shanstaten och det märkliga Mt Popa som är hemvist för *nats* Burmas folkliga tro. Vi färdas sedan med båt från Bagan med sina 2000 sandstenspagoder till Mandalay där vi med hjälp av tolkar rör oss i små grupper och utforskar olika hantverksskrån i staden.

Till den gamla brittiska bergsstaden Pyin Oo Lwin åker vi med ett tåg som zickzackar sig upp i Shanbergen, mellan Avas gamla pagoder åker vi hästdroska och på Inlesjön åker vi med små båtar och ser på ett dimhöljt morgonfiske. Vi

vill visa ett Burma som är så mycket mer än de bilder vi sett på tv om juntans övergrepp. Burmeserna är oändligt trötta på att vara isolerat och möter oss med tacksamhet, nyfikenhet och glädje. Följ med du också på en omtumlande resa till ett av världens trevligaste länder.

Datum: 22 januari - 6 februari 2010

Antal dagar: 16 dagar

Resans prel. pris: 39.000 kronor (övre däck), 37.500 kronor (undre däck)

Enkelrumstillägg (ej båten): 3.500 kr

Antal deltagare: 20 - 30 personer

Bokning: Världens Resor, tel 08-669 55 25,
e-post jorgen@varldensresor.se

*1 damplats
kvar!*

FÄRÖARNA MED ANDERS KÄLLGÅRD

Följ med på en resa i juni till de natursköna Färöarna! En resa fylld med kultur, historia och spännande natur. Under en intensiv vecka gör vi en djupdykning i ögruppen som är en relativt okänd del av Norden. Vi besöker kända och okända delar. Vi smakar lokal mat, lär oss om historien och hur man lever idag. Med båt (och kanske helikopter!) färdas vi mellan öarna. På de dramatiska klippväggarna häckar lunnefåglarna. Här lever människan av fiske och färskötsel i samklang med naturen.

Tid: prel 1-7 juni 2010

Pris: runt 22 000 kr

Färdledare: Anders Källgård, uppskattad färdledare och författare till bland annat boken "Danmarks, Färöarnas & Grönlands öar" som kommer ut i höst.

Föredrag: Anders kommer berätta om resan och visa bilder på höstmötet i Göteborg.

Intresseanmälan: Grönlandsresor, tel 08-556 269 70, e-post info@gronlandsresor.se

Anmäl intresse!

Nyfiken på världen, Resor till jordens alla hörn

av Uno Grönkvist, Carlsons förlag, 2008

Uno Grönkvist har verkligen sett världen! I mer än ett halvsekel har han rest jorden runt, varv efter varv och besökt 150 länder. I en tjock bok på 447 sidor berättar han om ett urval (!!) av sina resor.

Krigsskådeplatser och semesterparadis, arktiska hav och söderhavsatoller, ingenting är honom främmande. Som journalist och kommunikatör har han fortlöpande registrerat sina intryck i ord och bild. Hans drivkraft är nyfikenhet, att se nya horisonter och möta människor av alla raser, religioner och kulturer.

"Nyfiken på världen" är en bok för alla som vill resa. Således en riktig SGSbok. Jag lyckades få tag i boken som förste låntagare på biblioteket.

Elof Dahl

Ordningsföreskrifter

för velocipedåkning i Gefle,

fastställda af Konungens Befallningshafvande i Gefleborgs län den 28 April 1898.

Beträffande velocipedåkning skall följande lända till efterrättelse:

1. Ingen får färdas med velociped på annan allmän plats än sådan, som är upplåten för körande eller ridande; dock att i *stadsträdgården* velocipedåkning är *förbjuden endast* å följande vägar och områden, nämligen: å området emellan sjukhemmet och den linie, som erhålles genom förlängning af Staketgatans norra gräns, å begravningsplatsen, i stora huldallén samt å de strandvägar i stadsträdgården och Boulognerskogen, som icke äro för ridande upplåtna.

Förbudet mot åkning i vissa delar af stadsträdgården gäller ej för tiden mellan kl. 4 och kl. 7 på morgonen.

2. Den, som färdas på velociped, åligger att åka med långsam fart dels i gatubörn och invid gångbana, dels äfven där trängsel råder eller fara för sammanstötning eljest kan uppstå.

Med långsam fart förstås en hastighet, som ej är större, än att en fullväxt man med rasik gång kan följa velocipeden.

3. Vid färd inom staden eller stadsträdgården skall på velocipeden finnas:

a) bakom sadeln tydligt nummer, anbragt bakåt på svart, stadigt listad plåt med hvita upprättstående siffror, minst åtta centimeter höga, samt dessutom under den del af dygnet, då gatulykterna hållas tända; b) vid eller framom styrstången:

dels i velocipedens fängdräkning tydligt nummer, anbragt å hvarsjens sidan på svart, stadigt listad plåt med siffror efter föreskriften i punkt a, dels äfven lykta med tändt ljus, hvars sken tydligt synes på afstånd och på bägge sidorna fullständigt belyser sist nämnda nummer. Dock må numret i stället anbringas på matta sidoglas i lyktan med minst sex centimeter höga siffror.

Numret får icke under färden vara skyldt.

Poliskommissariern bestämmer det nummer, velocipeden skall föra, och lemna derom skriftligt besked till egaren, när denne själf eller genom annan anmäler sig samt uppgifver namn, yrke och adress.

4. Den, som färdas på velociped åligger:

att vid möte med åkdon eller ryttare hålla åt venster;

att vid färd förbi häst, som ledes, hålla åt den sida föraren går;

att när fara för sammanstötning kan uppstå gifva signal med ringklocka; samt

att färdas varligt förbi hästar och stiga af velocipeden vid möte med häst, som visar sig orolig, äfvensom när det eljest är af behovet påkalladt för undvikande af olyckshändelse.

5. Flera än två velocipeder få ej framdrivas i bredd, och är jämväl förbjudet att vid färd å gata på velociped onödigtvis eller för öning åka annorledes än rakt framåt.

6. Det i § 3 Ordningsstadgan för rikets städer gifna förbud att å gata, torg eller annan allmän plats köra ovarsamt samt att vid vändningar i gatubörn eller vid färd mellan gård och gata köra annorlunda än med stor varsamhet skall ega tillämpning jämväl å velocipedåkning.

7. Öfverträdelse af ofvan meddelade föreskrifter straffas med böter, från och med två till och med tjugo kronor.